

III. PODATKI O RECENZENTUIme in priimek: **dr. Andreja Trenc**

Izobrazba:

8. doktorat znanosti (tretja bolonjska stopnja)

Naziv: /

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov: lektor

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv: /

Recenzija gradiv: /

Druge aktivnosti:

Članica državne izpitne komisije za splošno maturo iz španščine (2012-2020)

Izvajalka preizkusov iz znanja španščine kot tujega jezika, Center za pedagoško izobraževanje FF, Univerza v Ljubljani (2013-)

Izvedenka za reševanje ugovorov na oceno pri splošni maturi iz španščine (2012-)

Avtorica strokovnih in znanstvenih člankov s področja poučevanja in jezikoslovnih teorij španskega jezika:TRENC, Andreja. Construcciones impersonales con se en español y su tratamiento didáctico desde una perspectiva de focus on form o la atención a la forma. *Vestnik za tuje jezike*. [Tiskana izd.]. 2012, letn. 4, št. 1/2, str. 207-226, ilustr. ISSN 1855-8453.,ŠIFRAR KALAN, Marjana, TRENC, Andreja. La calibración de la comprensión lectora dentro del examen nacional de ELE según el MCER : algunas cuestiones de evaluación. V: LAH, Meta (ur.). *Skupni evropski jezikovni okvir - navzkrižni pogledi = Cadre européen commun de référence pour les langues - regards croisés*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: = Presses scientifiques de la Faculté des Lettres, 2014. [letn.] 54, str. 309-323, ilustr. *Linguistica*, 54. ISBN 978-961-237-724-3. ISSN 0024-3922.,TRENC, Andreja. The role of input processing instruction in the L2 acquisition of complex syntactic structures. V: AKBAROV, Azamat (ur.). *Practice of foreign language teaching : theories and applications*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2015. Str. 35-50. ISBN 978-1-4438-7647-6, ISBN 1-4438-7647-X.,TRENC, Andreja. El dialecto indiosincrásico y los errores de interlingua del alumno : algunas consideraciones acerca de la adquisición del sistema formal del español desde el enfoque contrastivo. V: *Panhispanismo y variedades en la enseñanza del español L2-LE : programa y libro de comunicaciones, talleres y pósteres : XXVII congreso internacional de la asociación para la enseñanza del español como lengua extranjera (ASELE)*. Universidad de la Rioja, Logroño, 7 a 10 de septiembre de 2016. Logroño: ASELE: Universidad de la Rioja, 2016.,TRENC, Andreja. Enseñar español en Eslovenia. V: MARÍA DEL CARMEN, Méndez Santos (ur.), GALINDO MERINO, María del Mar (ur.). *Atlas de ELE : geolingüística del español en el mundo. 1, Europa oriental*. Madrid: enClave ELE, 2017. Str. 173-185. ISBN 978-84-16108-99-2.**Sekundarna avtorica ekspertiz:**BITENC PEHARC, Suzana, GERŠAK, Urša (sodelavec pri raziskavi), SANTIAGO ALONSO, Gemma María (sodelavec pri raziskavi), ŠIFRAR KALAN, Marjana (sodelavec pri raziskavi), TRENC, Andreja (sodelavec pri raziskavi). *Umestitev nacionalnih izpitov iz španščine v skupni evropski jezikovni okvir : zaključno poročilo o izvedbi projekta*. Ljubljana: Državni izpitni center, 2017. ISBN 978-961-6899-23-9. <https://www.ric.si/mma/Zakljucno%20porocilo%20SPA%20koncno%202017/2017030714262421/>**V. PISNA OCENA**

(Recenzent označi vidik opravljene ocene.)

✓ **Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje**

- Ocena metodično didaktične ustreznosti
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

Splošne metodološke značilnosti

Aula Internacional Plus 1 je učbenik za začetno učenje španščine na osnovni ravni Skupnega evropskega jezikovnega okvira (A1) oz. prvo leto učenja, v kombinaciji z višjimi stopnjami istoimenske zbirke. Prenovljena izdaja ob neokrnjeni vsebini in nekaterimi strukturnimi spremembami ter metodološkimi poudarki ponuja nekaj dobrodošlih nadgradenj glede na predhodno izdajo, ki jih v splošnem lahko povzamem kot večjo digitalizacijo gradiv (učbenik z rešitvami in didaktične napotke za učitelja, delovne liste ter shematske prikaze, slušne in video posnetke, preizkuse za (samo)vrednotenje znanja, slovarček besedišča in razširitve vaj v digitalni različici za nadgradnjo usvojenega znanja, ter različice besedil in slušnih posnetkov z dodatnimi vajami), več tematsko posodobljenih in kulturno raznolikih besedil, ter večji poudarek na usvajanju besedišča v skladu s sodobnim, na besedje osredinjenim pristopom (*enfoque léxico*). Posodobljena je tudi likovna oprema, ki s svežim, privlačnim in za mlade ustreznim grafičnim jezikom povsem učinkovito nagovarja ciljno skupino, vzbuja zanimanje, vzdržuje osredotočenost, omogoča večjo preglednost snovi ter smiselno podpira učne vsebine (fotografije in ilustracije niso zgolj dekoracija, temveč tematsko dopolnjujejo naloge ter pomagajo pri razumevanju ali priklicu znanja). Učbenik dopolnjuje tudi dodatek z vajami za samostojno učenje ali poglobljeno utrjevanje pri pouku (delovni zvezek v dodatku), pregled slovničnih pravil s shemami obravnavanih oblikoslovnih, skladenjskih, pragmatično-diskurzivnih rab v španskem jeziku in s kratkim povzetkom spregatev glagolov v sedanjiku. Aula Internacional Plus 1 z digitalno nadgradnjo dejavnosti na spletu ter z neokrnjeno vsebinsko strnjeno in izčrpno strukturo kratkih enot omogoča obvladljivo ter prilagodljivo didaktično sredstvo, ki se z jasnim ciljem – razviti zmožnost najosnovnejšega sporazumevanja v španščini - zlahka prilagaja najširši paleti potreb ter učnih resničnosti (večnivojsko učenje, vključevanje IKT, razpoložljivo število ur za 2. ali 3. tuji jezik, občasno samostojno učenje, itd.).

Avtorji učbenikov Aula Internacional Plus zasledujejo splošen sporazumevalni pristop, znotraj tega pa na dejavnosti osredotočen pristop, ki poudarjeno razvija zmožnost posredovanja konkretnih, najbolj neposrednih sporazumevalnih ciljev v španščini na osnovni ravni, ob nalogah, *kaj* naj bi bil učenec sposoben posredovati v tujem jeziku na koncu tematskega sklopa ali učbenika, pa ne zanemarija tudi načina, *kako* bo določeno sporočilo posredoval, z uravnoteženo kombinacijo zmožnosti razumevanja in sporočanja/sporazumevanja, ter jezikovnimi (oblikoslovno-skladenjskimi, diskurzivnimi, pragmatičnimi, leksikalnimi) in nejezikovnimi (zavest o medkulturnosti in družbenih običajih) sredstvi.

Metodološko je učbenik povsem skladen s sodobnimi spoznanji strok, ki opredeljujejo didaktiko španščine kot tujega jezika, saj učenje prek uresničevanja nalog v izvornih ali polizvornih sporazumevalnih položajih osmišlja, približuje učenčevi lastni izkušnji in ga posredno spodbuja pri uresničevanju ciljev in konkretnih dejanj v najosnovnejših življenjskih okoliščinah, ki opredeljujejo vsako od devetih tematskih enot: predstavljanje in pozdravi, obvladovanje tujih jezikov, pristočasne dejavnosti, opisovanje bivanjskih okolij, predmetov, tržnih dobrin, osebnostnih in telesnih značilnosti, dnevnega urnika in pogostih opravil, naročanje hrane in pijače, nakupovanje, načrtovanje potovanj in upovedovanje preteklih izkušenj oz. zmožnosti. Poudarjen je tudi humanistični pristop, ki sistematično razvija večjo medkulturno ozaveščenost, strpnost in pozitivno vrednotenje razlik med lastno kulturo in špansko govorečimi.

Zgradba

Učbenik vsebuje devet tematskih enot, ki zasledujejo prej omenjene sporazumevalne cilje, smiselno stopnjevane dejavnosti od začetne vidne ali besedilne iztočnice, prek razumevanja, do odprtih dejavnosti za izražanje in sporazumevanje ter spontano rabo usvojenih jezikovnih vidikov, ki vodijo k uresnitvi končnega projekta oz. naloge. Poglavlja so vsebinsko po razdelkih ter po obsegu (štirinajst strani) uravnotežena z vidiki, ki jih naj bi učenec usvojil za dosego cilja (oblikoslovne in skladenjske prvine, denimo, rabo glagolskih perifraz *haber* + nedoločnik, *tener que* + nedoločnik, sporazumevalno izrazje oz.

funkcije, kot so: izražanje nuje ali obveze, besedišče, denimo, barve in oblačila, ter izgovorjava nezvenečih soglasnikov (*pl, tl in kl*), kar zdržema omogoča enakomerno dinamiko usvajanja znanja. Enakovredno so zastopane vaje iz bralnega ter slušnega razumevanja in ustnega ter pisnega izražanja oz. sporazumevanja, ki se smiselno in po potrebi z napotili oz. posebnimi grafičnimi kazalkami razširjajo z dodatnimi dejavnostmi v dodatku ali na spletu. Slušni posnetki besedil so kakovostni, obvladljivi (vsebujejo polizvorna besedila s prilagojeno, a dovolj naravno dinamiko izgovora za dovoljšen, a razumljiv slušni vnos) in domiselno nadgrajeni v smeri razvoja večje občutljivosti za kulturno ter družbeno-jezikovno raznolikost špansko govorečega področja, saj izbrani posnetki v spletni obliki ponujajo različne dialektalne različice španščine.

Enoto uvaja razdelek *Empezar (Začeti)* z izbrano vidno iztočnico, fotografijo ali ilustracijo, ki s povezano nalogo priključuje ter vsebinsko umesti (pred)znanje v osrednjo temo enote.

Prvi razdelek *Comprender (Razumeti)* na dveh straneh podaja daljše besedilo, namenjeno seznanjanju s ciljnimi slovničnimi sredstvi in besediščem v sobesedilu oz. rabi, ter diskurzivnih sredstev v okviru raznolikih in pestrih besedilnih tipologij praktičnega (pisnega) sporazumevanja: brošure, elektronska pošta, krajši članki, oglasi, itd. Pohvalen je nabor ustreznih nalog iz bralnega razumevanja, ki v zadnji izdaji posvečajo pozornost tudi razvoju učnih strategij usvajanja besedišča, saj spletna različica vseh vključenih besedil vsebuje tudi pregledno označeno ciljno besedišče (*texto mapeado*) s kombinacijami najpogostejših leksikalnih zvez oz. kolokacij, kar je redka, a smiselna posodobitev tudi pri učbeniku za začetno učenje. Učenec tako sistematično razvija večjo občutljivost za usvajanje zapletenejšega besedišča tudi na nadaljevalni ravni ter posebljen pristop za izdelavo lastnega slovarčka izrazov v posebnem razdelku *Construimos el léxico (Gradimo besedišče)*. Na spletni strani založbe je vsako besedilo mogoče prebrati tudi v drugi različici španščine ali z vsebinami iz latinsko-ameriškega okolja, ter ga dopolniti z dodatnimi bralnimi aktivnostmi, s čimer učenec dobi še več kakovostnega jezikovnega vnosa. Nekoliko pogrešam le večjo zastopanost umetnostnih besedil ob praktično-sporazumevalnih, ki bi lahko ponudila prostor tudi učenju brezčasnih vidikov kulturnega izročila Španije in Latinske Amerike, spodbudno iztočnico za tvorno ter ustvarjalno izražanje in ritmizirano podporo (v primeru poezije) pri učenju pravilne izgovorjave ter pomnjenju na začetni ravni.

Razdelek *Explorar y reflexionar (Raziskati in premisliti)* obsega štiri strani, dve več kot v poprejšnji izdaji, zaradi dodatnega nabora nalog za utrjevanje in preverjanje rabe ciljnih jezikovnih sredstev v sobesedilu sporazumevanja: slovnice (oblikoslovnih prvin, skladenjskih struktur) ter besedišča, kar dodatno prispeva h kakovostnejšemu znanju ter (samo)vrednotenju. Učenec namreč prek opazovanja delovanja določenega slovničnega pravila ali načela ustreznosti besedišča sporočilnemu namenu v sobesedilu (krajšemu pisnemu dokumentu) sam izpelje pravila rabe, svojo podmeno pa nato ustrezno preveri v sistematično zasnovanih vajah za razumevanje ali izražanje (jezikovno prvino v povedi uporabi z določenim konkretnim sporazumevalnim ciljem v prostem primeru: povzame informacijo iz besedila, se odzove na tematsko iztočnico, tvori dialog, ipd.) ali pa s pomočjo nazornih shematskih preglednic slovničnih povzetkov z opozorili pri zahtevnejših izjemah ter napotili na razširitev razlage v dodatku s slovničnimi pravili na koncu učbenika (*Gramática y comunicación; slovnica in sporazumevanje*). Dodan je tudi ilustriran tematski slovar uporabljenega besedišča (*léxico*), ki je nepogrešljiv pripomoček pri seznanjanju z osnovnimi izrazi. Prav sistematična nadgradnja besedišča prek enot ter induktivna metoda učenja slovnice, osredinjena na tvorjenje pomenov v sporazumevalne namene, sta eni od metodoloških odlik pričujoče zbirke učbenikov. Zelo smiselna je spletna razširitev vaj s posnetki za pravilno izgovorjavo *Cápsula de fonética (Glasoslovna kapsula)*, kjer učenec lahko posluša zglede pravilne izgovorjave glasov in jih tako sam pravilno posnema oz. vadi.

Razdelek *Practicar y comunicar (Vaditi in se sporazumevati)* tvorijo tri strani raznolikih, k sporazumevanju usmerjenih vaj za utrjevanje jezikovnih vsebin, ki pa jih učenec strne v celoto znanj ter poveže s povsem osebno izkušnjo v svoje sobesedilo in jih nato uporabi pri pripravi končnega izdelka ali naloge (projekta, plakata, kviza, idr.). S sistematično pripravo končnega izdelka učenec razvija tudi t.i. prečne (transverzalne) veščine, saj ga pogosto sooblikuje v sporazumevanju z drugimi člani skupine, samostojno raziskuje vključene kulturne vsebine oz. vire, ter v procesu priprave (samo)vrednoti oz. preverja kakovost ter uporabnost pridobljenega znanja.

Enoto sklene razdelek *Vídeo (Video)*, v katerem učenec s pomočjo posnetih reportaž, intervjujev in igranih odlomkov odkriva, razišče ter primerja kulturno-civilizacijske vidike vsakdanjega življenja v Španiji ali Latinski Ameriki s svojo kulturo in tako krepi medkulturno ozaveščenost ter zanimanje za različne običaje in navade oz. aktualne globalne razmere v okoljih, v katerih se španščina razvija. Posnetki, ki glede na prejšnjo izdajo, v sodobnejšem vidnem formatu nadomeščajo pisna besedila, so dostopni na spletni strani, s simpatično in sodobno zasnovano v duhu globalne kulturne resničnosti (medkulturna družba, rasna in spolna enakopravnost) pa spodbujajo in nagovarjajo kritičen razmislek ali razgovor v razredu. Zastopanost geografskih prostorov, kjer se odvija posneto gradivo, je nekoliko v prid evropskemu okolju, kar bo glede na minljivost in odprtost samega video gradiva zanesljivo mogoče premostiti z nekoliko založniške

občutljivosti za uravnoteženost tudi s posnetki iz Latinske Amerike v prihodnjih učbeniških posodobitvah ali z dodatno učiteljevo razlago. Dodatno poglavje *Más ejercicios (Več vaj)* tvori delovni zvezek, namenjen samostojnemu utrjevanju s pomočjo rešitev na spletu, dopolnjevanju učenja v razredu in preverjanju snovi iz tematskih enot ter dodatnemu razvoju vseh sporazumevalnih spretnosti. V enotah k ustreznim vajam v dodatku vodijo jasna napotila oz. kazalke. Pohvalno je, da tudi ilustracije v delovnem zvezku podpirajo učenca pri lažjemu reševanju vaj in priklicu znanja in ne služijo zgolj spodbudi oz. dekoraciji.

Razdelek *Más gramática (Več slovnice)* vsebuje nazoren in sistematičen, s shematskimi preglednicami podprt pregled obravnavanih slovničnih pravil s pojasnili ter številnimi koristnimi zgledi rabe pri sporazumevanju. Smiselno je urejen po slovničnih kategorijah, iskanje pa olajšajo napotila oz. kazalke na posamezno pojasnilo pri ustreznem poglavju v enoti, kjer se slovnična tema pojavlja, ter dodatek s spregatvami obravnavanih glagolskih paradigem na osnovni ravni: sedanjika ter sestavljenega preteklika (*pretérito perfecto*). Izbor paradigem je skladen z osnovno ravno A1, saj je z njima mogoče ubesediti paleto najosnovnejših časovnih razmerij: trenutna in prihodna dejanja, načrtovanje prihodnosti ter pretekle izkušnje.

Učbenik dopolnjuje bogato didaktično gradivo za učitelja, ki je v celoti digitalizirano in v več različnih komponentah povsem nadomešča priročnik z didaktičnimi napotki v klasičnem smislu: *itinerario digital (digitalna učna pot)* vsebuje navodila za ustrezno nadgradnjo dejavnosti v učbeniških enotah z vsemi interaktivnimi pripomočki, ki so na voljo na spletni strani založbe: *alternativa digital* (interaktivno preoblikovane vaje, ki integrirajo tako različne sporazumevalne spretnosti kot najsodobnejša digitalna učna okolja: *Padlet, Canva*, forum, spletni plakat, e-učilnico *Moodle*,...), *fichas proyectables (interaktivne učne liste)* z napotili in učnimi listi za izvedbo interaktivnih vaj in iger, *examen autocorregible (izpit za samopreverjanje znanja)* s sprotno povratno informacijo o usvojenem znanju posamezne enote v obliki izpita, rešitve vseh vaj, ter številne dodatne dejavnosti s privlačno slikovno podporo, ki učitelju prihranijo čas ter olajšajo delo v digitalni učilnici.

Učbenik ***Aula Internacional Plus 1*** povsem ustreza smernicam za poučevanje španščine na ravni A1 Skupnega evropskega jezikovnega okvira, učnemu načrtu španščine v srednji šoli oz. gimnaziji, ter ciljni skupini dijakov v nižjih razredih srednješolskega izobraževanja, tako z vidika metodološkega pristopa, uravnoteženega razvijanja jezikovnih spretnosti in kompetenc, kot z vidika načina podajanja tematik in vključevanja dijaka v središče učenja z lastno osebno ali kulturno izkušnjo, zato ga predlagam v potrditev.

VI. POVZETEK OCENE

Pred pregledom sem bil seznanjen s Pravilnikom o potrjevanju učbenikov in pojasnili za recenzenta (<http://www.zrss.si>): da ne

Pregledal sem predlog učbenika v dokončnem 1:1 formatu (celotni besedilni in nebesedilni del):

da ne

Pregledal sem učbenik:

v celoti del, in to od poglavja _____ do _____ oz.

od strani _____ do _____ strani.

Drugo:

Pregledal sem učbenik pripravljen za **objavo v elektronski obliki**, ki na

- ustrezen neustrezen

način vključuje **interaktivne gradnike** (vodene učne poti, igre, naloge, teste, orodja za analizo odgovorov) za pridobivanje, utrjevanje ter preverjanje znanja

- ustrezen neustrezen

motivira učenca za aktivno komunikacijo z vsebinami in predstavitvami

- ustrezen neustrezen

način vključuje **večmedijske/multimedijske elemente** (statične in gibljive podobe) za hitro in nazorno razlago pojavov, procesov, zakonitosti

- ustrezen neustrezen

način z navodili usmerja učenca pri postopnem razumevanju učnih vsebin, povezovanju že usvojenega znanja ter razvijanju sposobnosti za razvijanje ciljnih dejavnosti.

Pri ponovnem pregledu so bile moje pripombe ustrezno upoštevane:

- da ne jih nisem imel

Pregledani učbenik v celoti: ustreza delno ustreza ne ustreza

VII. DODATNE OPOMBE

Datum: 6. 11. 2020

Podpis recenzenta:

Andrej u. Jakuč